

Üks nädal jõudis teise järel möbda, aga ei tulnud wargast ega warga otsijast midagi sõnumeid. Wiimaks tõusis jutuks rahwa keskel, et mõne nädala eest Peipse rannas laks isanda wärki meest oli nähtud, kes ühe musta täto ja kõrwi ruuna seal ootawa hinna eest äramüünud, ja siis ise ära kadunud. Teised tahtsid iljemine hobuse müüjaid Doolse rannas oletwad näinud, kust nemad paadiga ülemere läinud. Küüd wast märkasid rikad Järwamehed, et Hans ja isand ühel nõuul nende kuktuid olid tühendanud.

Meie wõiksime siin Hiio Käspäri jutuga luge, mise lõpetada, kui meil weel mõnda südame peal ei oleks, mis, enne kui wanuse koorm aasta suuremaks kasvab, julgest soowime wälja rääkida. See on wäga hale lugu, et meie maa rahwa seas mitmes kohas ikka weel kurbja Willemid, Kukka mõldrid ja Urina aidameehi leitakse, kes kergel usul kelmi pettiswõrku lähawad, tühja rumalad lori usuwad ja mõne hea rubla kautawad, enne kui kahjo läbi targemaks saawad. Maa-pinnas wõib praego mitto rahakogu warjul olla, kuidas mõningad kogemata leidmised siin ja seal näitawad, aga ei ole neil maahamaetud warandustel ei Jaani õhtul tululesti põlemas ega warjajaid waimusi juures, kes lepituse hinda raha wäljaandmise eest ihaldawad. Ja kus mõni õnnekaupa raha maa seest leidis, seal oli seda kas üks

tina kannu, sawi potikese ehk kui leid suureks läks, weike waff katlakese täis, ei kuskilpool waka ega külimito kaupa! Wanal aeal oli palju wäham raha rahwa keskel liikumas, kui meie päiwil, ja kui kellelgi sada rubla juhtus olema, siis peeti meest juba põhjato rikaks. Kust siis need hõberaha wafad ja kuldraha külimitud maa sisse pidid siginema? — Teiseks. Üks mees, kes — kuida Hans rääkis — Riias ja Tallinnas niipaljo kaupmeehi oma abiga lühikesel aeal rikaks oli teinud, ei oleks ial wedelise hulguise kombel laada õhtul Leppiko kõrtsi tulnud. Miks mehed, enne kui temaga kaupa sobitasid, tunnistähte ehk passi temalt ei nõudnud? Dieksid nemad kohto kasko selle poolt täitnud, siis oleks wist isand juba laada õhtul, käd ohjadega selja peal, mõisa ja seält kohtoherra juure weetud. — Kolmandaiks. Wana Käspäri räägitut jutust, tuleb kui teistes rahwa jutudes paat korda niisugusi asju ette, mis kogoni wõimalik ei wõidnud olla. Eest seda mis kurbja Willemi onno oma poisikese põlwe juhtumisest metsas rääkinud, oli tema nisamoti unes näinud, kui Wioli Tõno „wana poisi“ tantsumise lugu metsas, kui tema joobnud peaga pulmast koeo läks. Inimene wõib hõlpsalt iseennast ja teisi tahtmata peta, kui tema ebausku kammitsas weel seda waimo selgust ei ole saanud, et oskab asjade wahet teha, mis wõimalik on ehk ei ole. Siin ei tohi meie äraunustada, kuidas kurbja onul enne magama jäämist suur hirm oli, mis unenägo